

Μετά τη δύσκολη δοκιμασία των Πανελλαδικώ ν Εξετάσε-ων, οι περίπου 100.000 υποψήφιοι καλούνται τώ ρα να πάρουν μία από τις πιο σημαντικές αποφάσεις: ποιες...

σχολές θα επιλέξουν στο μηχανογραφικό δελτίο.
Μόλις ανακοινωθούν οι βαθμοί τους θα πρέπει να προχωρήσουν με προσεκτικά βήματα έως ότου κλειδώ σουν το τελικό τους μηχανογραφικό, κάτι το οποίο πρέπει να γίνει έως και την Παρασκευή 17 Ιουλίου 2020. Η επιλογή σχολώ ν δεν είναι απλή διαδικασία και απαιτεί προσεκτική προετοιμασία ακόμα και για τους υποψηφίους που είναι απολύτως αποφασισμένοι και στοχεύουν σε μία και μόνο σχολή. Αρκετοί κάνουν λανθασμένες επιλογές, με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται πολύ και στο τέλος να εγκαταλείπουν τις σπουδές τους. Τα επιστημονικά πεδία που προσφέρουν τα ελληνικά πανεπιστήμια καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα σπουδώ ν και επαγγελματικού προσανατολισμού, ενώ η βοήθεια ειδικώ ν, όπως είναι τα γραφεία σταδιοδρομίας, μπορεί να διευκολύνει τους υποψηφίους.

Καθοριστικός είναι και ο ρόλος της οικογένειας, με τις αποφάσεις για τα οικονομικά δεδομένα που θα διαμορφωθούν από τις επιλογές των παιδιώ ν να έχουν ληφθεί εγκαίρως πριν από τη συμπλήρωση του μηχανογραφικού. Επίσης, αρκετές οικογένειες «ποντάρουν» σε πιθανή μετεγγραφή στα «τυφλά», ωστόσο θα πρέπει να γνωρίζουν ότι αυτό αποτελεί μια διαδικασία... τυχερού λαχνού. Ειδικά φέτος, που ο νόμος για τις μετεγγραφές έχει αλλάξει και υπάρχουν αυστηρές προϋποθέσεις, καλό θα ήταν πριν από τη συμπλήρωση του μηχανογραφικού να γνωρίζει ο ενδιαφερόμενος εάν έχει πιθανότητες να πάρει μετεγγραφή. Απαραίτητος και ο έλεγχος των αντιστοιχιώ ν των τμημάτων, τις οποίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του υπουργείου Παιδείας. Εκεί θα διαπιστώ σετε ότι υπάρχουν κάποια τμήματα τα οποία δεν έχουν αντιστοίχιση με άλλα κεντρικώ ν ΑΕΙ και συνεπώ ς δεν θα μπορείτε να πάρετε μετεγγραφή.

Ακόμη μία σημαντική παράμετρος είναι η επιλογή των σχολώ ν να γίνεται με βάση τις πραγματικές επιθυμίες των υποψηφίων και ποτέ με βάση τις προβλέψεις για τις βάσεις. Σε καμία περίπτωση μη δώ σετε βαρύτητα στις εκτιμήσεις για την πορεία των βάσεων. Σχεδόν πάντα η πορεία των βάσεων είναι απρόσμενη και πολλοί έμειναν έξω από τις σχολές που επιθυμούσαν διότι παραπλανήθηκαν από

τις προβλέψεις. Επίσης, αρκετοί υποψήφιοι απορρίπτουν τμήματα με μοναδικό κριτήριο την «άγνωστη» ονομασία τους και δεν μπαίνουν καν στον κόπο να δουν τα προγράμματα σπουδώ ν τους και να εξετάσουν τα επαγγελματικά τους δικαιώ ματα. Δεν είναι απίθανο κάποια τμήματα να κρύβουν ευχάριστες εκπλήξεις ή να οδηγούν σε επαγγέλματα με αντίκρισμα στην αγορά εργασίας ή σε κλάδους στους οποίους δεν παραπέμπει άμεσα η ονομασία τους.

Το «Εθνος της Κυριακής» παρουσιάζει βήμα-βήμα τις κινήσεις για τη σωστή συμπλήρωση του μηχανογραφικού με τη βοήθεια του Παναγιώ τη Παππά, ο οποίος είναι διδάκτωρ ΑΠΘ και σύμβουλος σταδιοδρομίας (Employedu), προκειμένου να έχετε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα:

1. Οι μαθητές και οι μαθήτριες δηλώ νουν στο μηχανογραφικό τις επιλογές τους με σειρά προτίμησης και επιθυμίας. Αν, για παράδειγμα, εμένα, που βρίσκομαι στο 1ο επιστημονικό πεδίο, η πρώ τη μου επιλογή είναι η εκπαίδευση και θέλω να γίνω καθηγητής φιλόλογος, δεν «πρέπει» να δηλώ σω πρώ τη τη Νομική Σχολή, επειδή έγραψα πάνω από 18.000 μόρια και περνάω και σε αυτό το τμήμα, ενώ δεν μου αρέσει και δεν μου ταιριάζει.
2. Εξετάζουμε, με ιδιαίτερη προσοχή, το πρόγραμμα σπουδώ ν των τμημάτων που μας ενδιαφέρουν. Μπορεί να βρίσκομαι στο 2ο επιστημονικό πεδίο και να με γοητεύει το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικώ ν του ΕΜΠ, γιατί μου αρέσουν οι μηχανές, ωστόσο πρέπει να γνωρίζω ότι θα έρθω αντιμέτωπος στα εξάμηνα σπουδώ ν με μαθήματα όπως η Θερμοδυναμική και οι Στροβιλομηχανές, που απαιτούν γνώ σεις Φυσικής, καθώ ς και τα Μαθηματικά και τα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά, με τα οποία αν δεν έχω κάποια εγγύτητα μπορεί να δυσκολευτώ στην ολοκλήρωση των σπουδώ ν μου.
3. Οφείλουμε να γνωρίζουμε τα επαγγελματικά δικαιώ ματα του τμήματος που θα επιλέξουμε, διότι με τις πρόσφατες αλλαγές και την αναβάθμιση των πρώ ην ΤΕΙ σε πανεπιστήμια μπορεί να επιλέξει κανείς τμήμα το οποίο θα οδηγήσει σε μειωμένες δυνατότητες στην αγορά εργασίας. Το γεγονός αυτό γίνεται ιδιαίτερα αισθητό σε τμήματα Μηχανικώ ν και Οικονομικώ ν, όπου η διάκριση ανάμεσα σε μηχανικό Α' και μηχανικό Β' ή λογιστή Α' και λογιστή Β' συνεχίζει να υφίσταται.
4. Να μην παρασυρθούν οι μαθητές και οι μαθήτριες από τα μόρια που έγραψαν ή από τα μόρια του τμήματος. Να δηλώ σουν τμήματα που επιθυμούν ακόμα και αν απέχουν από αυτά -καθώ ς η διαμόρφωση των βάσεων κάθε χρόνο κρύβει εκπλήξεις- όπως και σχολές «μαξιλαράκια» προς τα κάτω, ώ στε να διαφυλάξουν την είσοδό τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Παράλληλα, να θυμούνται ότι τα μόρια ενός τμήματος δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα την ποιότητα και τις προοπτικές του. Εχουμε, για παράδειγμα, τμήματα χαμηλά βαθμολογικά, που παρέχουν ίδια επαγγελματικά δικαιώ ματα και προοπτικές με ομοειδή τμήματα που βρίσκονται σε υψηλότερες βαθμολογίες.
5. Ομαδοποιούμε τις επιλογές μας ανάλογα με την αρχική μας επιθυμία και

προτίμηση, ενώ στη συνέχεια κάνουμε εσωτερική ιεράρχηση. Λόγου χάρη, αν θέλει ο/η ενδιαφερόμενος/η να γίνει ψυχολόγος, ομαδοποιεί τα τμήματα Ψυχολογίας που υπάρχουν στο μηχανογραφικό. Στη συνέχεια, αν του αρέσει το επάγγελμα του κοινωνικού λειτουργού, ομαδοποιεί τα τμήματα Κοινωνικής Εργασίας. Μετά θα κάνει εσωτερική ιεράρχηση μέσα στις επιμέρους ομάδες, λαμβάνοντας υπόψη και άλλα κριτήρια όπως η πόλη που θα φοιτήσει, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και οι προοπτικές κάθε τμήματος και το ενδεχόμενο μετεγγραφής, η οποία, αν είναι δεδομένη, του επιτρέπει να δηλώ σει και παραπάνω από ένα τμήματα.

6. Τα παιδιά δηλώ νουν στο μηχανογραφικό τους όσες σχολές και τμήματα θέλουν, δεν υπάρχει περιορισμός ούτε «κανόνας» για το πόσες πρέπει ή δεν πρέπει. Μπορούν να τις δηλώ σουν και όλες. Ταυτόχρονα δεν χρειάζεται να βιαστούν να οριστικοποιήσουν τις επιλογές τους, εφόσον το σύστημα δίνει τη δυνατότητα πρόχειρου μηχανογραφικού και την επιλογή της οριστικοποίησης μέχρι το πέρας της ημερομηνίας (17 Ιουλίου, εκτός κι αν δοθεί κάποια παράταση).

7. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα που προσφέρουν τα τμήματα λειτουργούν επικουρικά και σαν πυξίδα (μας δείχνουν τι μπορούμε να κάνουμε στη συνέχεια στην εποχή της απόλυτης εξειδίκευσης και της διεπιστημονικότητας) και όχι σαν κριτήριο επιλογής τμήματος, αφού μέχρι να αποφοιτήσει ο/η ενδιαφερόμενος/η τα προγράμματα αυτά ενδέχεται να έχουν τροποποιηθεί ή ακόμα και να έχουν καταργηθεί.

8. Εκείνοι και εκείνες που ενδιαφέρονται να αιτηθούν μετεγγραφή πρέπει να ενημερωθούν για τα καινούργια δεδομένα που αφορούν τη διαδικασία. Εχουμε νέα μοριοδότηση στις μετεγγραφές με ποσοτικό περιορισμό που αφορά σε οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια, καθώ ς και ένα πλαφόν βαθμολογικής διαφοράς 2.750 μορίων από το τμήμα για το οποίο κάποιος/α θα αιτηθεί μετεγγραφή. Συνεχίζουν, παράλληλα, να ισχύουν τα ίδια δεδομένα με πέρυσι για αδέρφια που σπουδάζουν σε άλλες πόλεις. Καινούργιο χαρακτηριστικό είναι η δυνατότητα μετακίνησης σε έως και 5 τμήματα εντός του επιστημονικού πεδίου, αρκεί να έχουν δηλωθεί και να έχουμε τα μόρια εισαγωγής, εάν δεν ευοδωθεί η αίτηση μετεγγραφής. Σε κάθε περίπτωση, όμως, εκείνο που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής είναι οι αντιστοιχίες μεταξύ των τμημάτων, διότι φέτος έχουμε αρκετές αλλαγές σε σχέση με πέρυσι.

9. Οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να συμπληρώ σουν και το μηχανογραφικό της Κύπρου. Υπάρχουν τμήματα στα δημόσια κυπριακά πανεπιστήμια που προσφέρουν θέσεις στους Ελλαδίτες υποψηφίους. Συμπληρώ νοντας το αντίστοιχο μηχανογραφικό δελτίο, διεκδικούμε θέσεις και στην Κύπρο, όπου διατίθενται σχεδόν όλες οι βασικές ειδικότητες.

10. Να θυμόσαστε πάντα ότι η συμπλήρωση του μηχανογραφικού δελτίου είναι απλώ ς το πρώ το βήμα σε μια καριέρα που για εσάς θα είναι μαραθώ νιος. Δεν σημαίνει ότι το τμήμα στο οποίο θα εισαχθείτε θα σας προσδιορίσει διά βίου. Μπορεί απλώ ς να είναι ένα όχημα για τη συνέχεια. Η σταδιοδρομία επηρεάζεται και από τη μεταπτυχιακή εξειδίκευση, τις δεξιότητες που θα καλλιεργήσετε, καθώ ς και από τους μετασχηματισμούς της αγοράς εργασίας.